

[Hans Pinstrup.]

offentliggjorte Driftsresultater fra jyske Regnskaber, afsluttet pr. 1. April og 1. Maj i Aar, altsaa Regnskaber, der omfatter et halvt Aar *inden* og et halvt Aar *efter* Prisnedsættelsen pr. 1. Oktober sidste Aar. Disse Regnskaber viser, sammenlignet med Regnskaber fra i det væsentlige de samme Ejendomme forrige Aar, et katastrofalt Fald i Nettooverskuddet, nemlig fra + 81 Kr. pr. ha til ÷ 21 Kr. pr. ha, Tal, der ikke behøver nogen Kommentar, men som viser en Udvikling, der ikke kan fortsættes, om Landbrugsproduktionen ønskes opretholdt.

De foreslaaede Priser af 5 Kr. pr. kg Smør, 3 Kr. pr. kg Flæsk og 2 Kr. 89 Øre pr. kg Æg betragter jeg som liggende i Underkanten, saafremt Rentabilitet skal naas med det nuværende Omkostningsniveau. Afgørende vil det være, at Omkostningerne ikke yderligere øges. Dog vil jeg ikke underkende Lovforslagernes store Betydning til Stabilisering af Produktionen og ej heller, at de er Udtryk for Landbrugsministerens Vilje til at øve Ret og Skel over for Landbruget.

Endvidere vil jeg udtale min Anerkendelse og Tak til Landbrugsministeren for de Resultater, der er opnaaet ved Salg til de sekundære Markeder i indeværende Aar, og som har bevirket Overskuddet i Smørpuljen paa de ca. 20 Mill. Kr., Penge, der selvfølgelig med Rette er Landbrugets. Overføres dette Beløb til den nye Ordning, vil det betyde en reel Besparelse for Staten paa 40 Mill. Kr. ud fra den nugældende Lovgivning. Forbedringen af Handelsaftalen med England og den nye Aftale med Rusland med flere Lande maa man ligeledes tillægge meget stor Betydning. Gennem Salg af de 30 000 Heste til UNRRA mod Betaling i fri Sterling øges Landets Købekraft. Denne vil yderligere øges, dersom der opnaas Salg af endnu flere Heste og af Levekvæg. Eksport og Import er i Øjeblikket nøje sammenknyttet, og fordelagtigt Salg og Køb er selvsagt af den største Betydning for Landet, men Betingelsen for at kunne sælge og købe er, at Varerne produceres.

Siden Meddelelsen om, at de Lovforslag, vi nu behandler, vilde blive fremsat, fremkom, har Landbruget faaet adskillige gode Raad og Anvisninger gennem Pressen. Man har bl. a. anbefalet Landbruget at forlænge Arbejdstiden med 1 Time og nøje overholde de overenskomstmæssige Lønninger og derved selv klare Pris- og Produktionsspørgsmaalet. Vedkommende synes at

være ganske uden Kendskab til, at det store Tal af Landbrugere, deres Hustruer og Børn, har en Arbejdstid, der ligger langt over den overenskomstmæssige, og at mange slet ikke opnaar det kontante Udbytte, der forudsættes i Overenskomsterne. Men ud over denne Kendsgerning ønsker jeg at sige — jeg har nævnt det før her i Tinget —, at dersom man tror, man i Byerhvervene kan forhøje Lønninger, nedsætte Arbejdstiden, gennemføre Weekend og Ferielukning m. v., uden at det faar Virkning ude i Landbruget og paa Priserne paa Landbrugsprodukter, tager man fejl. Selvfølgelig er det ikke gør- ligt, Afgang af Arbejdskraft fra Landbruget til Byerne viser det. At have een Arbejdstid og eet Fritidsniveau i Byerne og et andet i Landbruget er ugørligt i vor Tid. Jo større Skridt man tager ad den Vej, des højere Priser paa Landbrugsprodukter, saafremt Produktionen skal opretholdes; navnlig Mælkeproduktionen kræver stor Arbejds- kraft, ogsaa Søn- og Helligdage, derfor er Mælk og Smør ogsaa særlig dyre at produ- cere og stigende med Arbejdstiden og Fri- tiden i Byerne, saafremt det overhovedet bliver muligt for Landbruget at faa den nød- vendige Arbejdskraft. Det at Tilførselen til Slagtekvægmarkederne i Sommer ligger ca. 100 pCt. over sidste Aar, viser Alvoren bag den Betragtning, jeg her har anført. Skulde hver eneste Time, der ofres paa Produk- tionen af Mælk og Smør, afregnes efter de tarif- mæssige Lønninger, vilde Produktionspri- serne blive meget højere end nu foreslaaet. For Opretholdelse og Fremme af Landbrugs- produktionen er det paa Tide, at der skabes en Klaring over Produktionsvilkårene for Tiden efter 1. Oktober, selv om jeg erken- der, at det af Hensyn til Forhandlinger med Udlandet ikke har kunnet ske før nu.

Som allerede nævnt, betragter jeg de foreslaaede Priser som liggende i Underkan- ten af Rentabilitet. Det gælder i Særdeleshed for Smørret, hvorom der foreligger ad- skillige Rentabilitetsberegninger, der naar til et Resultat paa mindst 6 Kr. pr. kg, men det gælder ogsaa Æg og Flæsk. Ordningen bygger for Smørrets og Flæskestets Vedkom- mende paa, at der fastsættes særlig lave Priser paa Hjemmemælkforbruget, hvortil medgaar 124 Mill. Kr. som Tilskud til For- brugerne. Fra forskellig Side er der rejst Spørgsmaal om Ændring i denne Ordning, men en saadan Ændring vil det være natur- ligt at drøfte nærmere i Udvalg.

Dernæst bygger begge disse Ordninger paa det Grundlag, at Overskuddet fra Pro- dukter, der sælges til højere Priser end de til Producenterne fastsatte, indgaar i Puljen